

เรื่องการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

คำนำ

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก ให้เด็กมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการสร้างรากฐานชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม ตามปรัชญาการศึกษาปฐมวัย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ ดังนั้นทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหัวเมืองจึงได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กมีคุณภาพด้านการศึกษาได้จัดกิจกรรม ๖ กิจกรรมหลักในการจัดประสบการณ์เด็กได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกส่วนที่ช่วยเหลือสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหัวเมืองให้ขับเคลื่อนไปด้วยดีต่อไป

นางเพ็ญ สมอ่อน

ครู คศ.๑

สารบัญ

รายการ	หน้า
ข้อมูลส่วนตัว	๑
วัตถุประสงค์	๒
ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๓
หน้าที่ที่รับผิดชอบ	๔
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	๕
คู่มือการประเมินพัฒนาการเด็ก	๖
ขั้นตอนการประเมิน	๗
สรุปผลการประเมิน	๘
ภาคผนวก	๙

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนตัว

๑. ชื่อ นางเพ็ญ สมอ่อน ตำแหน่งครู คศ.๑ สังกัดกองการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวเมือง

๒. อายุราชการ ๔ ปี ๗ เดือน

๓. วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยกรุงเทพมหานครบุรี

๔. อัตราเงินเดือนปัจจุบัน ๒๐.๒๗๐ บาท

๕. ที่อยู่สามารถติดต่อได้ ๒๐๖ หมู่ ๖ ต.หัวเมือง อ.สอง จ.แพร่ ๕๔๑๒๐ เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘๗-๑๘๗๗๖๔๗

งานในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ

๑. ครูประจำชั้น ห้องสี่เขียว

๒. การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

งานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานพิเศษ

๑. งานฝ่ายการเงินและบัญชี

๒. งานอื่นๆที่ได้รับมอบหมายในห้องเรียน

วัตถุประสงค์

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย เพื่อพัฒนาร่างกายให้เจริญเติบโตตามวัย พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และประสาทสัมผัส ตลอดจนปลูกฝังสุขนิสัยที่ดีในการรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง
๒. พัฒนาด้านอารมณ์ จิตใจ เพื่อให้เด็กมีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมให้เด็กมีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
๓. พัฒนาการด้านสังคม เพื่อให้เด็กรู้จักตนเอง รู้จักบุคคลใกล้ชิด รู้ถึงความสำคัญของครอบครัว สังคม และชุมชน ตลอดจนปลูกฝังให้มีสังคมนิสัยที่ดี ให้เกิดความสนใจ มีมารยาทในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ
๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการใช้ภาษาในการสื่อความหมายให้เด็กรู้จักสังเกต โดยการใช้ประสาทสัมผัสและการคิดอย่างมีเหตุผล พัฒนาและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนปลูกฝังนิสัยรักการเรียนรู้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เด็กนักเรียนห้องสี่เขียวจำนวน ๓๘ คน

หน้าที่ที่รับผิดชอบ

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยจะต้องจัดในรูปของกิจกรรมทั้ง๖กิจกรรมโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์หน่วยการเรียนรู้การสอนรายสัปดาห์มาบูรณาการผ่านการเล่นการใช้กิจกรรมประจำวันให้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหัวเมืองโดยได้จัดกิจกรรมตามแผนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและครูได้มีการจัดเตรียมเอกสารการจัดกิจกรรมต่างๆและหลากหลายให้สอดคล้องกับแผนการสอนการและจัดทำแบบบันทึกพัฒนาการเด็กหลังจกกิจกรรมการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์รายวัน การจัดทำแบบบันทึกพฤติกรรมของเด็กแล้วเอามาประเมินพัฒนาการเด็กต่อไป

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม๖ กิจกรรมมีดังนี้

๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ หรืออุปกรณ์อื่นๆมาประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ เด็กวัยนี้ร่างกายกำลังอยู่ในระหว่างพัฒนา การใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายยังไม่ผสมผสานหรือประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ การทำกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะช่วยให้เด็กเรียนรู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้

๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์

เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้เด็กได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต คิดแก้ปัญหา ใช้เหตุผล และฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดกิจกรรมด้วยวิธีต่างๆ เช่น สนทนา อภิปราย เล่านิทาน สาธิต ทดลอง ศึกษานอกสถานที่ เล่นบทบาทสมมติ ร้องเพลง เล่นเกม ท่องคำคล้องจอง ประกอบอาหาร เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ฯลฯ

๓. กิจกรรมสร้างสรรค์

เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะ เช่น การเขียนภาพ การปั้น การฉีกปะ ตัดปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีการอื่นๆ ที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์ ได้รับรู้เกี่ยวกับความงาม และได้แสดงออกทางความรู้สึก และความสามารถของตนเอง การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ควรจัดให้เด็กทำทุกวัน โดยอาจจัดวันละ ๓-๕ กิจกรรม ให้เด็กเลือกทำอย่างน้อย ๑-๒ กิจกรรมตามความสนใจ

๔. กิจกรรมเสรี

เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นกับสื่อและเครื่องเล่นอย่างอิสระตามมุมเล่น หรือมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ โดยให้เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจและความต้องการของเด็ก ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ลักษณะของการเล่นของเด็กมีหลายลักษณะ เช่น การเล่นบทบาทสมมติและเล่นเลียนแบบ ในมุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า มุมวัด มุมเสริมสวย ฯลฯ การอ่านหรือดูภาพในมุมหนังสือ การเล่นสร้างในมุมบล็อก การสังเกตและทดลองในมุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ การเล่นฝึกทักษะต่างๆ ในมุมเครื่องเล่นสัมผัสหรือมุมของเล่นหรือมุมเกมการศึกษา เป็นต้น

๕. กิจกรรมกลางแจ้ง

เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังกายและแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก กิจกรรมกลางแจ้งที่ควรจัดให้เด็กได้เล่น เช่น การเล่นเครื่องเล่นสนามที่เด็กได้ปีนป่าย โยกหรือไกว หมุน โหน เดินทรงตัว หรือ เล่นเครื่องเล่นล้อเลื่อน การเล่นทราย การเล่นน้ำ การเล่นสมมติในบ้านจำลอง การเล่นในมุมช่างไม้ การเล่นกับอุปกรณ์กีฬา การเล่นเกมการละเล่น ฯลฯ

6. กิจกรรมเกมการศึกษา

เป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียว หรือเล่นเป็นกลุ่มก็ได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่/ระยะ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น เกมจับคู่ เกมแยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโนภาพตัดต่อ ฯลฯ

คู่มือการประเมินพัฒนาการเด็ก

- 1.แบบประเมินพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน
2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็กรายบุคคล
- 3.แบบบันทึกพัฒนาการเด็กรายเดือนรายบุคคล
4. แบบประเมินผลการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์

ขั้นตอนการประเมิน

รวบรวมเอกสารแบบบันทึกพฤติกรรมเด็กรายบุคคลรายเดือนรายสัปดาห์แล้วนำเอกสารการประเมินพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้าน มาสรุปทอมละ 1 ครั้ง

สรุปผลการประเมิน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุม การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก พัฒนาการมณี จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม พัฒนาสังคม นิสัย พัฒนาการคิด พัฒนาภาษา และส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก เป็นการ จัด ประสบการณ์แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยการ จัด 6 กิจกรรมหลัก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กอย่างชัดเจน แม้ว่าจะเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์ที่มีมา นานมากแล้วก็ตาม หากครูจัดได้ถูกต้อง และครบถ้วนอย่างสม่ำเสมอ นำไปสู่การทำให้เด็ก นักเรียนห้องสี่เขียวได้มีการพัฒนาการทั้งสี่ด้านครูได้จัดการเรียนการสอนเด็กครบ 6 กิจกรรมโดย เรียนรู้ผ่านการเล่นเด็กกระตือรือร้นใฝ่รู้ใฝ่เรียน และเกิดแรงจูงใจในการเรียนเด็กมีเจตคติที่ดีต่อการ เรียนรู้ รวมทั้งคุณธรรมและจริยธรรมดั่งนั้นเด็กนักเรียนในห้องสี่เขียวมีความพร้อม ได้รับการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ครบทุกด้าน การคิด และการแก้ปัญหา และช่วยให้ เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ รวมทั้งคุณธรรมและจริยธรรมและได้ทำกิจกรรมอย่างมีความสุขต่อไป

นางเพ็ญ สมอูน

ครูศศ.1

คู่มือการปฏิบัติงานครู

เรื่องการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

ของ
นางเพ็ญ สมอูน
ตำแหน่ง ครู อันดับ คศ.1
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหัวเมือง
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหัวเมือง
อำเภอสอง จังหวัดแพร่

รูปภาพการจัดประสบการณ์ ๖ กิจกรรมหลัก

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมเสริมประสบการณ์อบรมเด็กเรื่องคุณธรรมจริยธรรม

กิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรมเล่นตามมุม

กิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมเกมการศึกษาเกมจับคู่ภาพกับเงา

เด็กๆเล่นเกมวิ่งส่งลูกบอล

กิจกรรมตีมนม

กิจกรรมนอนหลับพักผ่อน

กิจกรรมหลากหลาย

ภาคผนวก

๑. แบบประเมินพัฒนาการเด็กทั้ง ๔ ด้าน
๒. แบบบันทึกพฤติกรรมเด็ก
๓. แบบบันทึกหลังการจัดประสบการณ์